

Derfor mener Enhedslisten, at borgerne skal have sikkerhed for, at de ikke får pålæg fra kommunen, inden godkendelser og vejledninger til separationstoiletter og simple biologiske renseanlæg er på plads.

Økonomien ved separationstoiletter

Først skal det bemærkes, at samfundet kan budgettere med de endelige udgifter ved brug af separationstoiletter og tilbageføring af næringsstofferne. Det kan man ikke, når der kloakeres til rensningsanlæg eller anvendes septiktanke, fordi man i disse tilfælde efter at have betalt regningen alligevel står tilbage med problemer, nemlig punktudledninger af næringsstoffer og dermed eutrofiering af åer, søer og de indre danske farvande samt bjerge af giftigt spildevandsslam. Desuden er separationstoiletter en del af strategien for at indføre økologisk jordbrug, idet udbredelse af den økologiske dyrkningsmetode vil kræve, at fødevarernes næringsstoffer tilbageføres til landbruget. Økologisk jordbrug er i forhold til konventionelt landbrug bl.a. karakteriseret ved, at det anvender halvt så meget gødning pr. hektar landbrugsjord, og at der er halvt så stor udvaskning af næringsstoffer (Statens Husdyrbrugsforsøgs rapport nr. 710).

Der er udført beregninger over udgiften til separationstoiletter i Övergödda vater – undernärda ålrar af Anders Schönbeck, Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län i Sverige.

For sammenligningens skyld kan prisen ved investering i separationstoilet med opsamlingsstanke til urin og fæces i enfamiliehuse opgøres til 31.400 svenske kroner. Hertil kommer udgift til et rodzoneanlæg til det grå spildevand, som pr. husstand vil bestå af en slamudskiller på 500-1000 l og en nedgravet og isoleret renseseng på 3-4 m², på ca. 5-10.000 dkr. Driften af anlægget består i distribution af urin og forkomposteret fæces til landbruget samt eftersyn af anlæggene. Der vil desuden være behov for mellemlagringsstanke til urinen og transport af urin og kompost. Der er en indtægt fra salg af gødning til landbruget. Der spares rent vand til toiletskyl. På længere sigt vil udgiften til installering af separationstoiletter og rodzoneanlæg falde, når markedet for disse anlæg bliver større. Desuden bør man kunne fritages for spildevandsafgiften, når man ved hjælp af separationstoiletter tilbageholder og genanvender spildevandet.

Disse beløb skal sammenlignes med tallene opgjort i betænkning om spildevandsrensning i det åbne land m.v. nr. 3/96 fra Miljøstyrelsen. Heri anslås f.eks. nedrivning inkl. septiktank til at koste 25-35.000 kr. i anlægsudgifter og 500-1.000 kr. i driftsomkostninger pr. år. Det tyder på, at anlægsudgiften til separationstoiletter og en simpel biologisk rensning af det grå spildevand vil være i samme størrelsesorden som de traditionelle løsninger. Derfor er det en oplagt løsning, når rensningssystemet nu skal udvides i det åbne land. Ved nybyggeri og i stedet for fornyelse af kloaksystemet bør separationstoiletsystemet ligeledes vælges, så Danmark kan gå en økologisk fremtid i møde. Samtidig vil driften af disse anlæg også på længere sigt blive gratis, da det er almindeligt i landbruget at afhente gødning mod at få den. Dette forhold vil forstærkes, når prisen på kunstgødning bevæger sig op over den kunstigt lave pris.

Alle sejl skal sættes til for at få godkendt både separationstoiletter og simpel rensning af det grå spildevand i den biologisk aktive jordzone, således at disse løsninger bliver lige til at gå til for den enkelte husstand inden 1999, og det forhindrer fejlinvesteringer.

Et andet mindretal (Venstres og Det Konservative Folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Venstre og Det Konservative Folkeparti noterer sig, at regeringen er enig i, at spildevandsudledninger til vore søer og vandløb ikke må have en sådan karakter, at recipienterne forurenes og ikke kan leve op til målsætningerne. Venstre og Det Konservative Folkeparti er tilhængere af princippet om, at forurenere betaler, men vi anser det for nødvendigt, at der udspændes et økonomisk sikkerhedsnet for de husejere, hvor en påkrævet investering - for den enkelte - bliver en alt for stor investering.

Mindretallets principielle indvendinger imod lovforslaget skyldes, at kommunerne allerede med den gældende lovgivning har hjemmel til at stoppe udledninger til recipienter, der ikke lever op til de fastsatte målsætninger. Regeringens lovforslag i dets nuværende udformning er derfor et unødigt stort økonomisk, teknisk og administrativt indgreb med en lang række juridiske og retssikkerhedsmæssige problemer samt en ringe miljøeffekt. Regeringens forslag skyder gråspurve med kanoner, hvilket